

Yükseköğretim Planlama, Denetleme,
Akreditasyon ve Koordinasyon Kurulu

KKTC'de Yükseköğretimin 40 Yılı

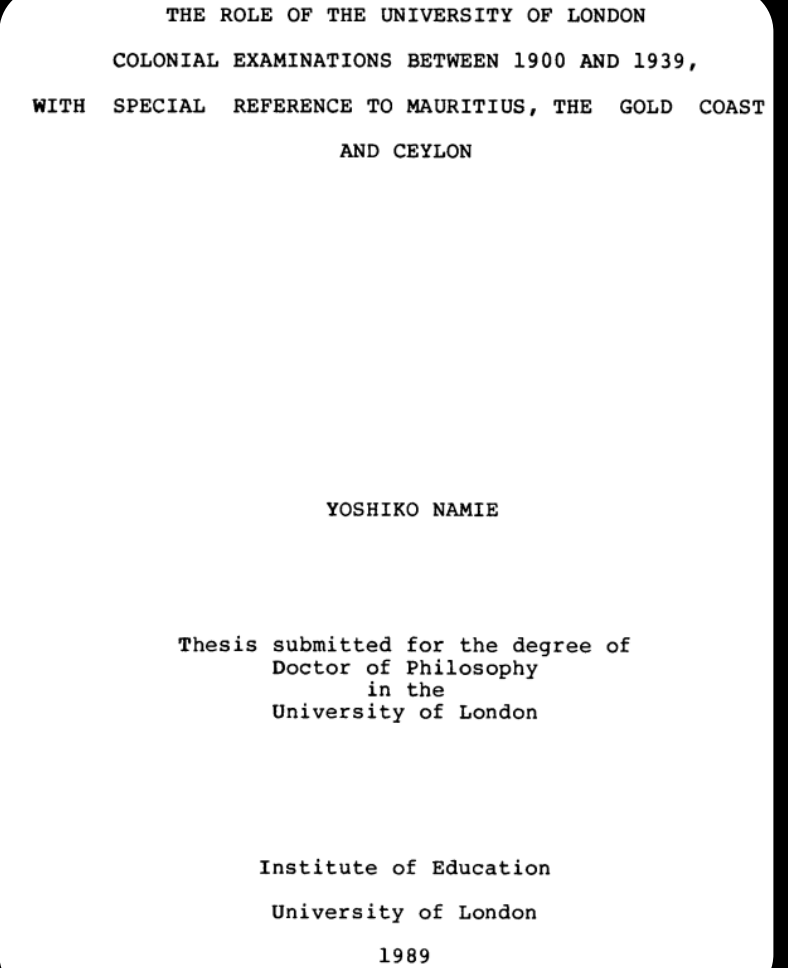

13 Kasım 2023

Kıbrıs'ta İlk (Dış Kaynaklı) Yükseköğretim Kurumu Çalışması

- Kıbrıs'ta yükseköğretimle ilgili ilk çalışmalar
 - ✓ İngiliz döneminde I. Dünya Savaşının hemen öncesinde
 - ✓ **Londra Üniversitesi Eczacılık Fakültesinin "External Degree" vermesi ile başlamıştır.**

- Üniversitenin kayıtları **Lefkoşa Maarif Dairesinde** yapılmakta, Eczacılık diploması sınavları için gerekli stajlar ise **Lefkoşa Hükümet Hastanesi Laboratuvarında** yapılmaktaydı.

Kıbrıs'ta İlk Yerel Yükseköğretim Kurumu

- 1937 yılında Güzelyurt'ta açılan **Öğretmen Koleji**dir
- Öğretmen Koleji 2000 yılında yasa ile **Atatürk Öğretmen Akademisi** adını almıştır.

Kıbrıs'ta İlk Özel Üniversite Girişimi

- **Servet Sami Dedeçay**'ın 1972 yılında kendi imkanları ile açtığı **Lefkoşa Özel Türk Üniversitesi**dir
- Bu üniversite yasallaşamamıştı
- Bu girişimin önemi, **Kıbrıs Türk** toplum için politik ve kültürel açıdan ilk kez bir **eğitim vizyon** ortaya koymasındır.

Kuzey Kıbrıs'ta ilk Resmi Yükseköğretim Kurumu

Yüksek Teknoloji Enstitüsü

- Kuzey Kıbrıs'ta çağdaş ve yasal anlamda kurulan ilk yükseköğretim kurumu, 1979 yılında kurulan Yüksek Teknoloji Enstitüsüdür (YTE)
- YTE, 1986 yılında yasa ile Doğu Akdeniz Üniversitesi'ne

2023 Yılına Gelindiğinde

Üniversitelerde ve Devlette Kurumsallaşma

- Benzerlikleriyle, Farklılıklarıyla Kendine Has Özellikleriyle Hizmet Veren **23 Üniversite**
- Yükseköğretim Planlama, Denetleme, Akreditasyon ve Koordinasyon Kurulu (**YÖDAK**)
- Üniversitelerarası Akademik Koordinasyon Kurulu (**ÜAKK**)
- Dünyanın gördüğü, bildiği, tanıdığı, itibar ettiği bir **Yükseköğretim Adası** misyonu...

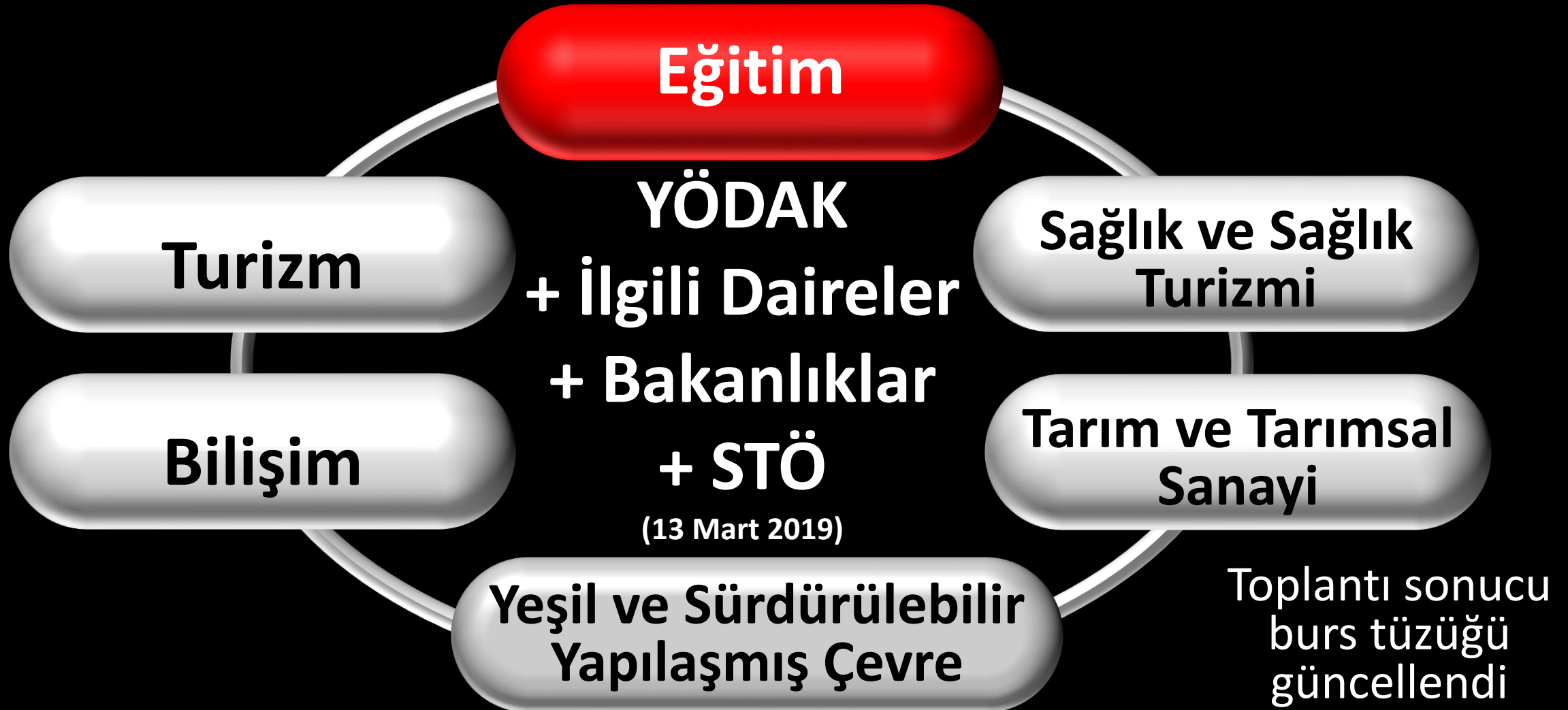
KKTC'de Yükseköğretiminin 40 Yılı

Üniversitelerimiz Mozaiği

1. Doğu Akdeniz Üniversitesi
2. Girne Amerikan Üniversitesi
3. Yakın Doğu Üniversitesi
4. Lefke Avrupa Üniversitesi
5. Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi
6. ODTÜ Kuzey Kıbrıs Kampüsü
7. İTÜ-KKTC Eğitim Araştırma Yerleşkeleri
8. Akdeniz Karpaz Üniversitesi
9. Girne Üniversitesi
10. Kıbrıs İlim Üniversitesi
11. Kıbrıs Amerikan Üniversitesi
12. Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üni.
13. Uluslararası Final Üniversitesi
14. Ada Kent Üniversitesi
15. Bahçeşehir Kıbrıs Üniversitesi
16. Rauf Denktaş Üniversitesi
17. Arkin Yaratıcı Sanatlar ve Tasarım Üni.
18. Kıbrıs Batı Üniversitesi
19. Onbeş Kasım Kıbrıs Üniversitesi
20. Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
21. Avrupa Liderlik Üniversitesi
22. Dünya Barış Üniversitesi
23. Uluslararası Alasya Üniversitesi

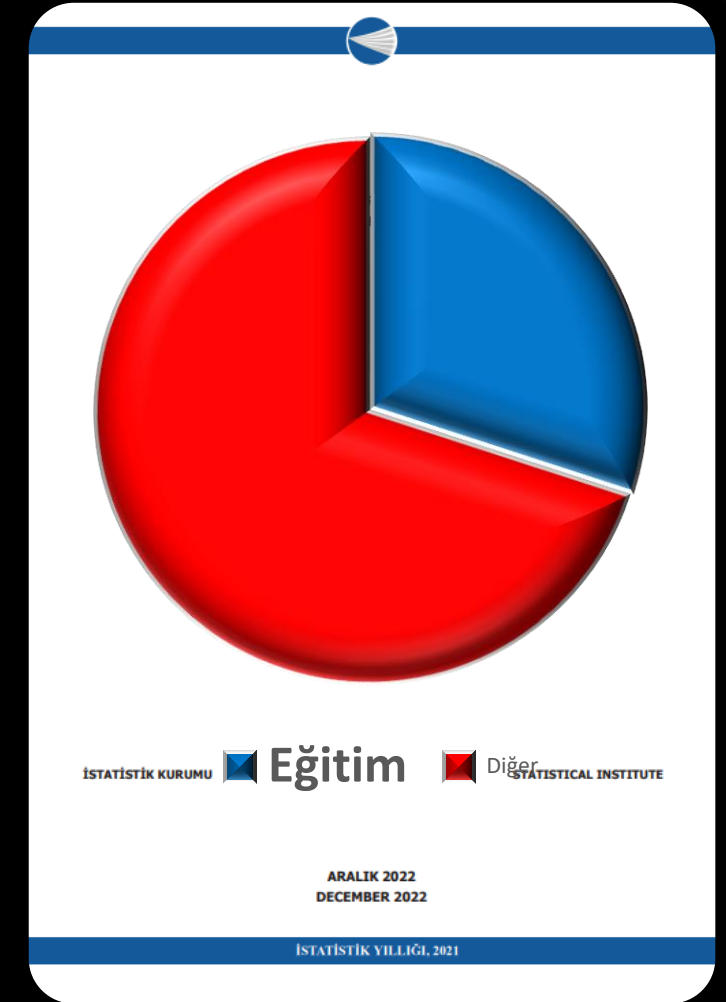

Ülkesel Kalkınma için Belirlenen İleri Alanları

Yükseköğretim ve Turizm Ekonominin Can Damarı Olmuş

- Yükseköğretim ve turizm KKTC GSMH'sına en büyük katkıyı yapıyor
- Ör. 2021 yılı 30.1 Milyar TL olan bütçesi içinde ödemeler dengesine en büyük katkı
 - ✓ 595.39 Milyon USD ile eğitim ve
 - ✓ 340.33 Milyon USD ile turizmden gelmişti.
- Eğitimin GSMH'ya direk ve indirekt katkısı %30 civarında

Yükseköğretimde Kaliteyi Artırmak için Uluslararası Sıralamalarda Yarışıyoruz

- DAÜ ve YDÜ Times Higher Education (THE) sıralamasında Türkiye'nin ilk 10 üniversitesi ile birlikte 600-800 bandında
- Shanghai gibi en prestijli sıralamalarda da yerlerini almışlar
- DAÜ, GAÜ, YDÜ, UKÜ, LAÜ'nün ABET, TEDQUAL, ASIIN, FIBAA, MÜDEK, MİAK, NAAB gibi ulusal ve uluslararası akreditasyon kuruluşundan akredite olmuşlar

SHANGHAI
RANKING

Yükseköğretimde Kaliteyi Artırmak İçin Kalite Ajanslarıyla Çalışıyoruz

- YÖDAK uluslararası akreditasyon ajanslarından ENQA'ya asosiye üye
- CEENQA ve INQAAHE'ye üye
- **UK-ENIC'e üye**
- YÖKAK, Avrupa Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Birliği (ENQA)'ya üye

Yükseköğretimde Kaliteyi Artırmak İçin Altyapımızı Güçlendiriyoruz

- YÖDAK Dijital Dönüşüm Projesi (YÖDAKSİS)
- **TC Büyükelçiliğine YÖDAK adına projeye verdiği destekten dolayı teşekkür ederiz**
- İşlemler elektronik işlem ve iletişim ortamında
 - Hızlı
 - Ekonomik
 - veri bazlı
 - Güvenilir

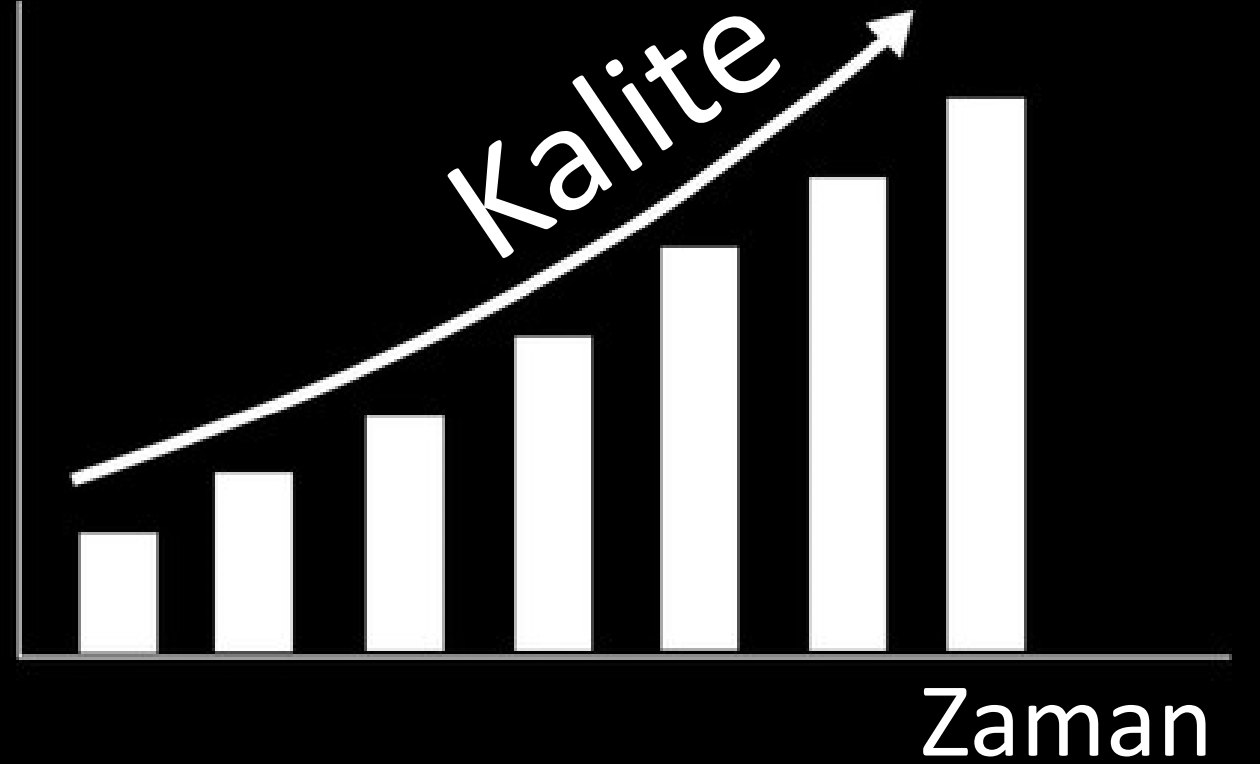
Kaliteyi Artırmak için Mevzuatımızı Güçlendiriyoruz

- YÖDAK yasası, benzer yasalardan esinlenerek güncelleme çalışmaları devam ediyor
- **Uluslararası öğrenci Kabul, kayıt ve yatay geçiş tüzüğüne** üniversitelerden alınan görüşler doğrultusunda son şekli verildi
- TC ve KKTC uyruklu öğrencilerle ilgili mevzuat çalışmaları devam ediyor

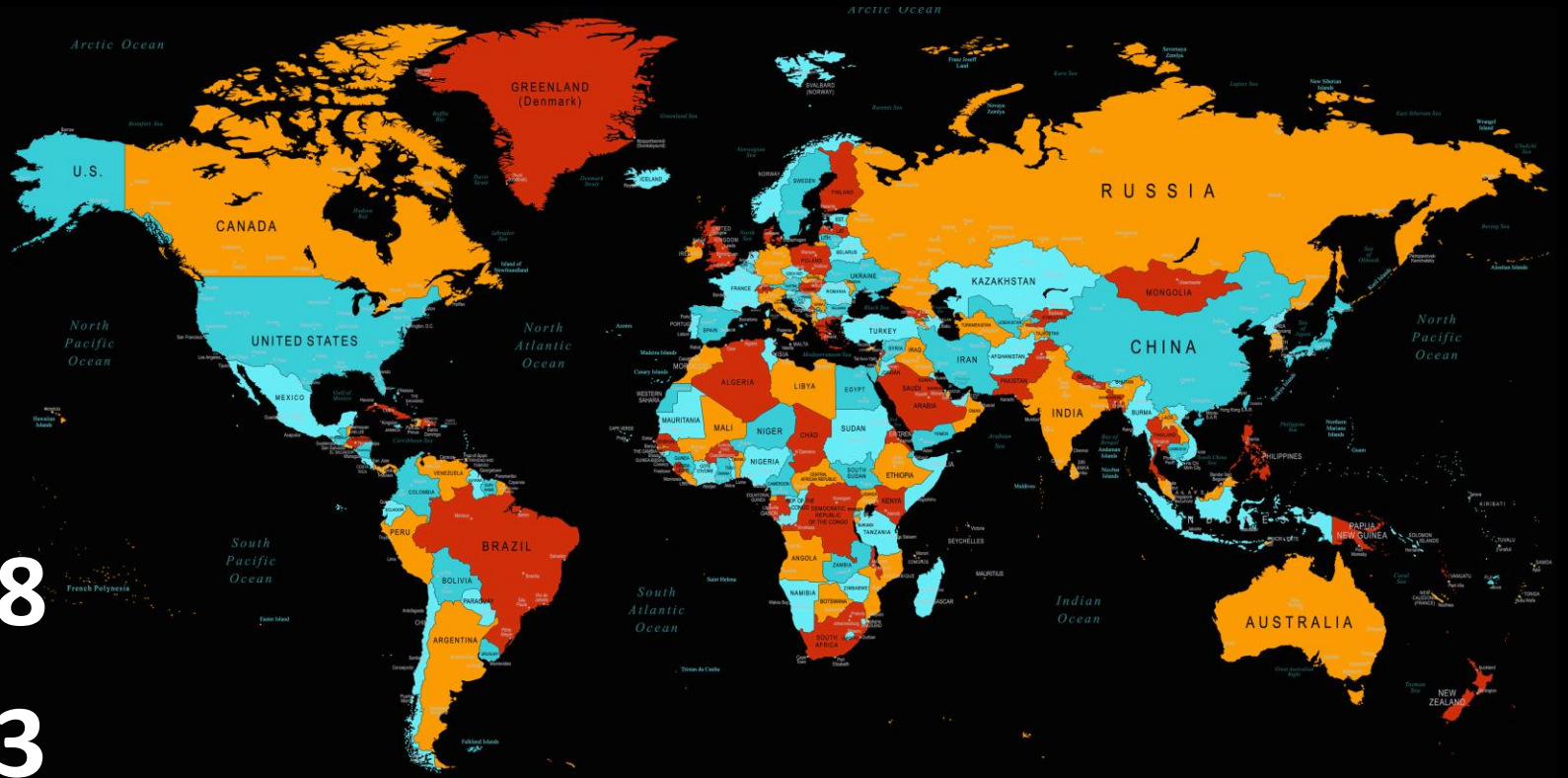
Kaliteyi Artırmak için Üniversitelerimizi Güçlendiriyoruz

- 352 ön lisans,
- 799 lisans,
- 418 yüksek lisans ve
- 204 doktora olmak üzere
YÖDAK onaylı toplam
- **1773 programı**
bulunmaktadır.

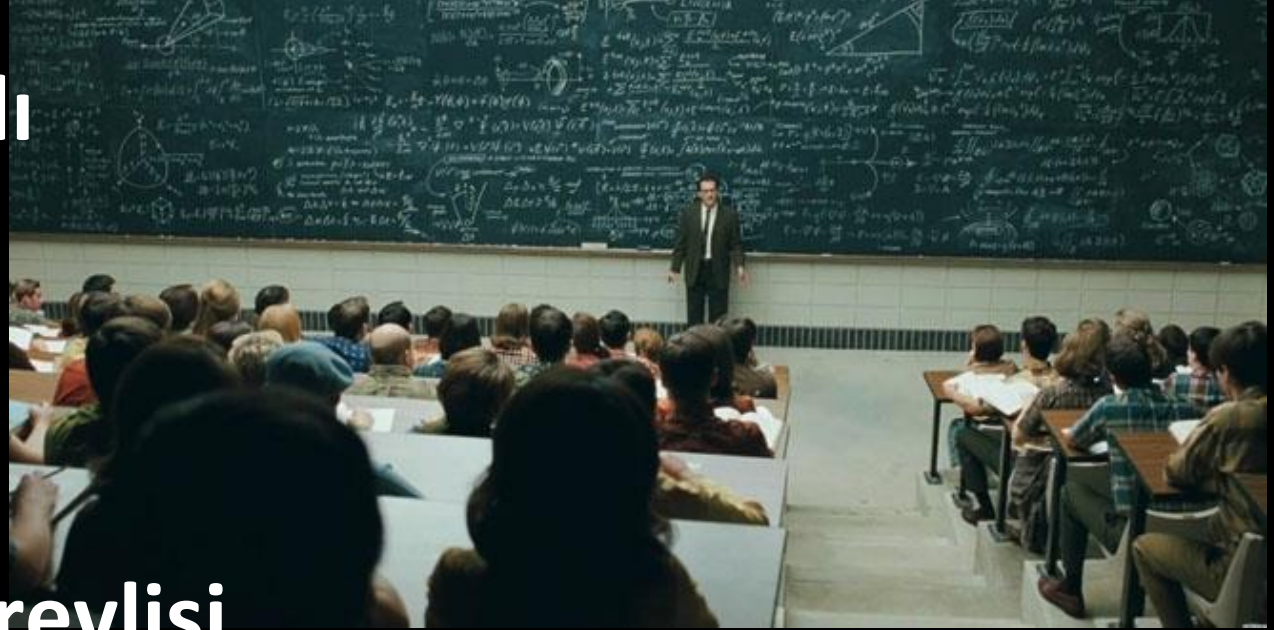
Öğrenci Sayısı ve Kalitesinin Yükseltilmesini Teşvik Ediyoruz

- 199 farklı ülkeden 79,801 öğrenci
- KKTC: 7,887
- TC : 39,916
- Uluslararası: 31,998
- Pasif Öğrenci: 6,733

Kaliteyi Artırmak için Akademik Kadroyu Güçlendiriyoruz

- YÖKSİS ve YÖDAK'a kayıtlı
 - ✓ 900 Prof.
 - ✓ 577 Doç.
 - ✓ 1367 Yrd. Doç.
 - ✓ 1624 Dr. ve öğretim görevlisi
 - ✓ 847 diğer öğretim elemanı olmak üzere
- Bugün, **2844'ü Doktoralı** toplam **5315 öğretim elemanı** bulunmaktadır.

Kaliteyi Artırmak için Değerlendiriliyor ve Denetleniyoruz

- **Dünya Bankası 2006 raporunda** tespitler göz önüne alınarak özetle AB uyumu ve güçlü bir yükseköğretim yönetişimi için:
 - ✓ Eğitim sistemlerindeki güçlü liderlik ve teknik uzmanlığa ek olarak,
 - ✓ Eğitimde çok başlılığı ortadan kaldırmak için
 - eğitim reformları politika yapıcılar, eğitim kurumları ve iş dünyası liderleri arasında koordinasyonu gerektirir;
 - ✓ Böylece, eğitimin kalitesini artırarak, büyük reformların gerçekleştirilmesine yönelik desteği de genişletecek ve güçlendirecektir.

Yükseköğretim Mevzuatını Güncelliyoruz

Örtüşen Yetki ve Sorumluluklar

- **Yükseköğretim Yasası (2005, 2017)**

- Bu Yasanın amacı, yükseköğretimle ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti sınırları içinde kurulan ve kurulacak olan yükseköğretim kurumlarının kuruluş, teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim ve öğretim, araştırma, yayım, yönlendirme, eşgüdüm, akreditasyon, gözetim ve denetim, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esasları bir bütünlük içinde düzenlemektir.

- **Yükseköğretim Kurumları Mali Düzenleme Yasası (2009)**

- Bu Yasanın amacı, Yükseköğretim Kurumlarının gelişen uluslararası piyasalarda rekabet edebilirliğini artırmak ve onların yükseköğretim gerekleri doğrultusunda eğitim, öğretim ve araştırma çalışmalarında bulunmalarına, sosyal, kültürel ve bilimsel çalışmalarının gelişmesine ve toplum yararına diğer kazançların sağlanmasına yardımcı olmaktır.

- **Yüksek Öğrenim ve Dışilişkiler Dairesi Yasası (2009)**

- Dairenin kuruluş amacı, **Milli Eğitim Yasası** kurallarına uygun olarak , yurt içinde veya yurt dışındaki yüksek öğrenimle ilgili her türlü görev ve işlevleri düzenlemektir.

Kaliteyi Artırmak İçin Değerlendiriliyor ve Denetleniyoruz

- **Dünya Bankası 20016 raporunda** tespitler göz önüne alınarak özetle AB uyumu ve güçlü bir yükseköğretim yönetişimi için:

- ✓ YÖDAK'tan ayrı, özerk bir **Kalite Kurulu** oluşturulması öneriliyor
 - (Örnek: YÖK–YÖKAK)

24 Ağustos 2023 YÖK, YÖKAK Ziyareti

Kaliteyi Artırmak İçin Değerlendiriliyor ve Denetleniyoruz

- **Dünya Bankası 2016 raporunda yine** yükseköğretim stratejisi belirlenerek, buna uygun yasa hazırlanması
- 2021 strateji belgesinde
 - ✓ **YÖDAK'a idari ve mali özerklik** sağlayan mevzuat değişikliklerini yapmak ve
 - ✓ **idari örgütlenmeyi yeniden yapılandırmak hedeflenmişti.**

Kaliteyi Artırmak için **Mezunlarımızın Dünyaya Açılmalarını Sağlıyoruz**

- KKTC üniversiteleri mezunlarının Avrupa Birliğinde serbest dolaşımını sağlamak için
- 7 meslek dalında uyum çalışmaları tamamlanmıştır
- Tıp, Eczacılık, Veterinerlik, Ebelik, Mimarlık, Diş Hekimliği, ve Hemşirelik programları
- Dünyada kabul edilen **EuroPass Supplement** resmi web sayfasına giriş yapılarak orijinal **EuroPass** belgesi düzenlememiz uygulamaya girmiştir

Kaliteyi Artırmak İçin Üniversitelerimizi Denetliyoruz

- Bu yıl ilk kez üniversitelerimizin eğitim-öğretim hizmetlerini
 - ✓ **kampüs ziyaretleriyle** denetleyerek,
 - ✓ **tespit edilen eksiklikler** konusunda üniversiteleri bilgilendirerek
 - ✓ **ve eksiklerini gidermesi** konusunda teşvik ederek denetim görevimizi yapıyoruz

Yükseköğretim Strateji Çalışmaları

Somut Hedef ve Ölçme-Değerlendirme

- Yükseköğretim strateji çalışması, paydaşlara sunulan bir doküman niteliğinde değil,
 - YÖDAK başkanlığında,
 - tüm paydaşlarla birlikte üretilen,
 - Somut hedefleri olan ve uygulanan,
 - Sürekli test edilen ve geliştirilen,
 - KKTC yükseköğretimine önderlik eden bir belge niteliğinde olmalı

Örnek Somut Hedefler

- En az 1 KKTC üniversitesi 2025 yılına kadar dünya sıralamalarında ilk 100'e girecek
- KKTC Üniversitelerinin akademisyen başına yıllık yayın sayısı en az 3 SSCI, SCI-Expanded, AHCI yayını olacak
- KKTC'de toplam akademisyen sayısının %10'u kadar yılda patent üretilecek

Üniversitelerimizde Muazzam Bir Zeka, Bilgi, Üretim Kapasitesi Var

- AMA, bu kapasite ortak hedeflere yönlendirilemediği için **üniversiteler toplumumuza beklenen katkıyı sağlayamıyor**
- Yükseköğretim stratejisi ve devlet politikası netleşmeli
- Her açılacak yükseköğretim kurumu, fakülte, program, araştırma enstitüsü önceden saptanmış bir açığı kapatma yönünde olmalı
- Kalite sürekli denetlenmeli, ölçülmeli ve geliştirilmeli

Yükseköğretim Planlama, Denetleme,
Akreditasyon ve Koordinasyon Kurulu

Dünyada Gelişen Trendlere Ayak Uydurarak KKTC'yi Geliştirebiliriz

- Endüstri 5.0
 - Yapay Zeka,
 - Siber Fiziksel Sistemler
 - Nesnelerin İnterneti
- Toplum 5.0
 - Endüstri 5.0 desteğiyle gelişen Süper Akıllı Toplum

Toplum 5.0

Süper Akıllı Toplum

- sosyal yaşamda dijitalleşme ve yapay zekâdan yararlanarak,
- insanların makine ve robotlarla ilişkisini en verimli biçimde geliştiren,
- İnsan odaklı büyüme ve hızlı ve sürdürülebilir kalkınmayı amaçlayan bir toplum modelidir.

Güçlü Bir Yükseköğretim Ekosistemi İçin İnsan Odaklı, Çevik ve Sürdürülebilir Kurumlar

- Yükseköğretim kurumlarımızın **kalitesi** ve **sürdürülebilirliği** ilk önceliklerimizdir
- Bunun için de yükseköğretim ekosistemimizin kurumları
 - İnsan odaklı ve **hızla süreçlere adapte olabilir** özelliklere sahip olmaları gerekir.
- Bu ihtiyaca cevap verebilmek için de **YÖDAK'ın yeniden yapılandırılması** gerek

Yeni YÖDAK

- İdari ve mali özerkliğe sahip
- Tam bağımsız bir kurum olmalı

Yeni Yükseköğretim Ekosistemi

- Çok başlılık ortadan kaldırılmalı
- Kurumlar kendi görev, yetki ve sorumluluklarını yeniden gözden geçirmeli

Güçlü Bir Yükseköğretim Ekosistemi İçin İnsan Odaklı, Çevik ve Sürdürülebilir Kurumlar

- TÜBİTAK başkanı Prof. Dr. Hasan Mandal'ın 27 Kasım 2023 tarihli ziyaretiyle,
- YÖDAK-TÜBİTAK ilişkilerinde yeni bir dönem başladı
 - Bu dönemde KKTC üniversitelerinin tüm TÜBİTAK projelerine erişimi sağlanacak
 - Araştırmadan ürüne giden yolda destekler sağlanacak

Yükseköğretim Planlama, Denetleme,
Akreditasyon ve Koordinasyon Kurulu

KKTC'de Yükseköğretimin 40 Yılı

**KKTC'nin 40. yılı
hayırlı olsun**

Nice 40 yıllara

13 Kasım 2023